PUUTARHAVILJELY

Voi niitä, jotka ostavat maissia kaupasta.
He eivät tiedä, mitä se voisi olla. **TUULA NIEMINEN, JÄMSÄ**

Rinta rinnan munakoisoja, chilejä ja kessutupakkaa

Tuula Nieminen viljelee vihanneksia jo viidettätoista vuotta. Monipuolinen valikoima on tarkoitettu omaan käyttöön, ylijäämä myydään.

JÄMSÄ (MT)
Heti ovensuussa **Tuula Niemisen** kasvihuoneessa kukkivat kattoa kohti kurottelevat keisarin- ja kelloköynnökset.

Suuri valikoima erikoisvihanneksia ja yrttejä tarjoaa syötävää.

Yrttejä ja pientä kasvihuonekurkkua kasvaa rinta rinnan munakoisojen ja kiinansipulin kanssa.

On kaksi chiliajiketta: mieto Gaucho ja polttava Apache. Kokeiltavana on okraa ja intialaista sitrusheinää.

Uudenseelanninpinaatti on kylväytynyt omin neuvoin, se saa kasvaa siellä, missä on tilaa. Kessutupakka on ilmaantunut itsestään ja viihtynyt monta vuotta.

Rehevästi kasvavan ananaskirsikan hedelmä on piilossa paperinohuen pienoislyhdyn sisällä. Kypsä hedelmä on yllättävän makea ja kirpeä. Siinä on limenkuorta ja ananasta muistuttava aromi.

Ruskeakuorinen Chocolate Cherry -tomaatti maistuu miedolta suklaavanukkaalta, jossa on mukana hiukan sitruunamehua.

Miniluumutomaatin maku on tasapainoinen, pehmeän hapokas ja makea. Pihvitomaatteja ja keltaisia tomaatteja, kirsikkatomaatteja ja tavallisen kokoista Esperoa voi sekoittaa salaatteihin ja kastikkeisiin.

Sokerimaissia ja kurpitsoita avomaalla

Avomaalla Nieminen viljelee Extra Early Sweet -maissia tuoreena grillattavaksi. Sokeripitoisuus on huipussaan suoraan pellosta poimittaessa.

”Voi niitä, jotka ostavat kaupasta. He eivät tiedä, mitä maissi voi olla.”

Kesäkurpitsoita on viittä mallia pallosta ufonmuotoiseen ja pitkänsoikeaan raidalliseen. Ne korjataan nuorena.

Spaghettikurpitsa ja talvikurpitsa kasvavat suuriksi. Salkopapuja, pensaspapuja ja vahapapuja poimitaan sitä mukaa kun palot kasvavat.

Palsternakkaa, sipulia, purjoa ja selleriä, fenkolia ja eri värisiä porkkanoita kasvatetaan myös. ”Kevyesti kypsennetty fenkoli on oikein hyvää”, Nieminen kertoo.

Nieminen säilöö kurpitsaa, tomaatteja ja chilejä talveksi.

Krassit kukkivat komeasti.

Kasvihuone tarjoaa tekemistä

Nieminen hankki käytetyt kasvihuoneen kaaret jo edellisenä syksynä. ”Kasvisten viljelyssä kuluja ei ole paljon. Mutta tuntipalkkaakaan ei kerry. Jotain tarvitsee ihmisen tehdä.”

Kasvihuone on liian pieni, jotta se voisi saada EU-tukea. ”Hintojen pitäisi olla moninkertaiset, jotta työstä voisi saada korvauksen, kun tukia ei ole.”

Niemisellä on vain muutamia asiakkaita, lähiseudun vapaaajan asukkaita. Osa vie tuotteita mukanaan kaupunkiinkin.

Pihapiiri pidetään avarana

Maatilan avaraa pihanäkymää kehystävät puut, pensaat ja rakennukset. Parin hehtaarin pihapiirissä kukkivat perennat ja kesäköynnökset.

Kasvimaa on suuri, ja se on reunustettu loistavanoranssseilla, keltaisilla ja punaisilla krasseilla.

”Päältäajettavalla ruohonleikkurilla kestää pari tuntia ajaa nurmikot. Haluamme avaruutta pihapiiriin, kun asumme näiden metsien keskellä”, Tuula Nieminen kertoo.

”Sahasin juuri alaoksia pihapuista. Talon kuuluu näkyä tielle ja tien näkyä talolle.”

Kymmenen hehtaaria peltoa on yhä viljelyssä. Alue säilytetään viljelykunnossa. ”Luovuimme lypsylehmistä vuonna 2 000. Olimme tämän kylän viimeinen karjatila.”

”Olen oman sukuni neljäs isäntä tällä tilalla”, Nieminen toteaa. ”Isovanhempieni vanhemmat tulivat tilalle, aluksi vuokralaisina, vuonna 1906.”

Pihapiirissä on ehkä 1800-luvulla rakennetun päärakennuksen lisäksi talousrakennuksia ja aittoja, joista vanhimmat voisivat olla 1700-luvulta.

Paikka on entistä Längelmäkeä, nykyistä Jämsää.

REA PELTOLA

MARKKU VUORIKARI

Tuula Nieminen poimii syksyn viimeisiä kurpitsoita. Kottikärryssä on eri muotoisia kesäkurpitsoja, talvikurpitsoja ja yksi jättikurpitsa.

Kasvihuone herää eloon huhtikuussa

Jämsäläinen **Tuula Nieminen** aloittaa kasvihuoneviljelyn huhtikuun lopulla.

Tuuletuskin hoituu automaattisesti.

”Hankin kasvihuoneeseen tomaatintaimet valmiina. Niiden kasvatus pitäisi aloittaa niin aikaisin.”

Keväällä ja syksyllä kasvihuone saa lisälämpöä klapeja polttavasta lämminilmakehittimestä. Sähköpuhallin on varalla.

Kasvatus suoraan maassa

Kasvihuoneen muovit ovat alkuperäiset ja yhä ehjät. Alusta asti Nieminen istuttanut kasvihuoneen kasvit suoraan maahan.

Alkuvuosina peltomultaan lisättiin turvetta. Maalevintäisiä tauteja ei ole vielä ollut.

Rentohaarikko on kylväytynyt sieväksi maanpeitekasviksi. Se tasaa kosteutta.

Kastelulannoitus pitää huolta ravinteiden saannista. Kehrääjäpunkit pidetään kurissa mäntysuoparuiskutuksin.

Kasvit kastellaan letkulla. ”Olen eräänkin tunnin letkun jatkona”, Nieminen toteaa.

Kasvihuone tyhjennetään yleensä vuodenvaihteen jälkeen, kun pakkanen on kuivattanut kasvuston kevyeksi. ”Silloin kun on lapsia sopivasti kotona auttamassa.”

Kevään tullen maa jyrsitään kuohkeaksi ja tasoitellaan sitten haravalla. Uusi kasvukausi saa alkaa.

REA PELTOLA

Taimien osuus puutarhakaupasta kasvaa

Suomalaiset ostavat entistä enemmän taimia. Niiden osuus oli noin kolmannes siitä 620 miljoonasta eurosta, joilla viime vuonna hankittiin kotipuutarhoihin tarvikkeita.

Taimikauppa kasvatti osuuttaan 11 prosenttia, kertoo Kotipuutarha-tutkimus.

Monivuotisten kasvien taimia osti harvempi kuin vuonna 2013, mutta euroja niihin sijoitettiin selvästi enemmän, keskimäärin 93 euroa taloutta kohti.

Toiseksi eniten rahaa käytettiin lannoitteisiin, kasvinsuojeluaineisiin ja multaan. Summa pysyi edellisvuotisessa 114 miljoonassa eurossa. Keskimäärin yksi talous osti multatuotteita 60 eurolla.

Kolmanneksi runsaiten suomalaiset käyttivät rahaa puutarhakalusteisiin, 75 miljoonaa euroa.

Kesäkukkiin kulutettiin 66 euroa taloutta kohti.

Tutkimuksen mukaan hyötykasvien siementen myynti on noussut vuodesta 2011.

Rahaa niihin käytettiin keskimäärin 25 euroa taloutta kohti. Summalla saa 10–15 siemenpussia.

MAIJA ALA-SIURUA

Hankinnat kotipuutarhoihin 2000–2014

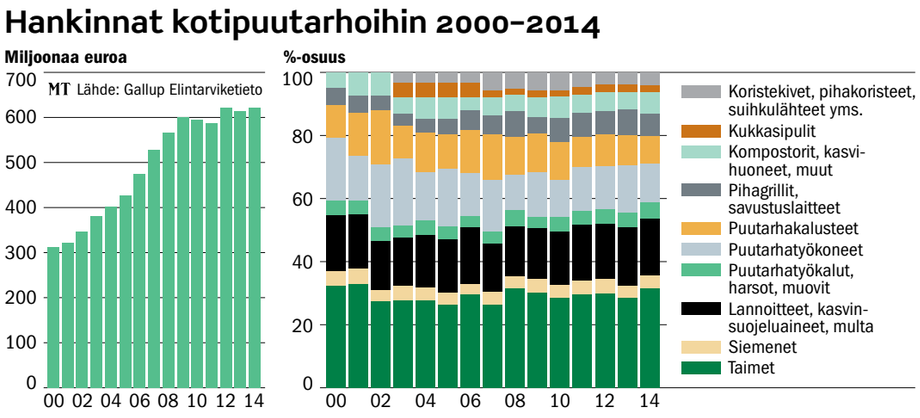

PUUTARHASTA LYHYESTI

Tetenarsissi kestää kylmää

Pienikukkainen tetenarsissi kestää jopa kymmenen asteen pakkasta. Suoraan kaupasta sitä ei kuitenkaan pidä jättää ulos, vaan se kannattaa totuttaa ulkoilmaan muutaman päivän ajan leudohkossa säässä.

Pakkasenkeston kannalta on tärkeää, että narsissit on kasteltu huolellisesti. Jos multa on kuivaa, kasvilla ei ole voimaa vastustaa kylmyyttä.

Mikäli pakkasta on luvassa kymmentä astetta enemmän, kannattaa narsissit nostaa sisälle.

Pakkasjakson jälkeen tetenarsissin lehdet ja kukat voivat näyttää nuokahtaneilta. Ne toipuvat entiselleen heti, kun lämpötila nousee lähelle nollaa.

Aino Sibeliuksen puutarha esittäytyy

Tulevana kesänä Lepaan puutarhamuseon näyttelyssä kävijät pääsevät perehtymään **Aino Sibeliuksen** puutarhaan. Näyttely on avoinna 22.5.–5.9.2015.

Näyttely Aino Sibeliuksen puutarha tuo esille yhden puutarhan tarinan, mutta samalla se kertoo myös elämäntavasta: omistautumisesta perheelle, työlle – ja kauneudelle.

Sibelius suunnitteli Ainolan puutarhan itse ja raivasi sitä kivisestä lepikosta. 1900-luvun hyötypuutarha oli tärkeä osa velkaisen perheen taloutta ja arkea.

Pro Agria tarjoaa puutarhapalveluita

Uuden puutarhapalvelun avulla marja- tai vihannestila saa selville viljelyn tuotantokustannukset ja käyttämänsä tuotantopanokset tehokäyttöön, lupaa palvelun kehittänyt Pro Agria.

Palvelu jakautuu kolmeen osaan sen perusteella, millaista apua tila tarvitsee. Lisäksi Pro Agria tarjoaa niin sanottuja kasvustokäyntejä, joiden aikana neuvoja opastaa esimerkiksi lannoituksen optimoinnissa ja kasvinsuojelussa.

Tomaatti, paprika ja petunia kasvamaan

Maalis–huhtikuussa on aika kylvää pitkää taimikasvatusaikaa vaativat kasvit kuten tomaatti, paprika, munakoiso ja purjo. Kukista esimerkiksi petunia ja lobelia kylvetään maaliskuussa, Biolan vinkkaa.

Kurkun, kurpitsojen ja sokerimaissin taimikasvatus aloitetaan vasta toukokuun alussa.

Vaikka viherpeukaloita polttelisi, taimikasvatusta ei kannata aloittaa liian aikaisin, jotta taimet eivät kasva pitkiksi ja honteloiksi. Venähtäneet taimet katkeavat helposti ja niiden sato viivästyy. Koristekasveilla venyminen heikentää kasvin ulkonäköä, kertoo Biolanin puutarhaneuvoja **Riikka Kerttula**.

Pisaraverho lupaa kasvattaa kurkkusatoa

Biolan Groupiin kuuluvan Novarbo Oy lupaa, että sen patentoima pisaraverho kasvattaa kasvihuonekurkun satoa jopa 40 prosenttia.

Kiloja kertyy, koska uusi Heat reuse -järjestelmä hoitaa kasvihuoneen jäähdytystä, kosteudenhallintaa ja lämmitystä. Nämä takaavat kasvihuoneeseen tasaisen kosteuden ja riittävästi hiilidioksidia.

Amppeliruukulle joukkorahoituskampanja

Hookie-amppeliruukut ovat Plastexin ensimmäinen joukkorahoituskampanjan avulla kehitetty tuoteuutuus. Yhtiön mukaan kampanjaan osallistui satoja suomalaisia.

Ripustettavat ruukut voi ketjuttaa kokonaisuuksiksi ilman kiinnikkeitä.

Hookien on suunnitellut teollinen muotoilija **Niko Laukkarinen**.

Plastex lupaa, että kuluttajat saavat joukkorahoittamisen lisäksi osallistua tuotekehitykseen. Yhtiö aikoo kerätä erityiseen tuotekehitysalustaan ideoita uusista tuotteista.

Ideoista valitaan kehityskelpoisimmat, jotka mallinnetaan 3D-muotoon. Valmis 3D-tuoteaihio tai -idea voidaan tarjota myyntiin tukku- ja vähittäiskaupalle tai viedä ennakkomyyntiin joukkorahoitusalustalle.

PUUTARHAKIRJOJA

Kevyet mullat kompostoinnille

Olen jo vuosia yrittänyt virittää omaa kompostiani toimimaan kunnolla. Tulokset ovat olleet perin laihoja.

Kaiken raadannan jälkeen tuloksena on edelleen liian tiivis pakkaus, jonka sisuksista paljastuu kauan sitten pois heitettyjä ruuantähteitä, yhä tunnistettavina kappaleina.

Siksi odotukset olivat suuret, kun sain käsiini puutarhaopettaja **Kirsi Tuomisen** uudistetun ja täydennetyn painoksen kirjasta Kaikki kompostoinnista ja maanparannuksesta. Odotuksia kasvattivat entisestään Tuomisen meriitit: ammattinsa lisäksi hän on toiminut Marttojen puutarhaneuvojana.

Kirja on kirjoitettu enimmäkseen varsin kepeästi. Luetteloita on paljon, toisaalla taas teksti puuroutuu pitkiksi teorialuennoiksi kompostin lämpenemisen syistä ja mekanismeista.

Syy ei ole kirjoittajan ammattitaidossa tai osaamisessa. Päinvastoin, tietoa hänellä riittää ja varmasti kirjaan olisi saatu asia paljon enemmänkin, jos kirjoittajan työpari, kustannustoimittaja, olisi tehnyt työnsä.

Koska kirjan on tarkoitus neuvoa lukijaansa, taitolta olisi toivonut enemmän. Kuvia on käytetty aivan liian säästeliäästi.

Loppuvaikutelmaksi jäi ohuus: jos kirja kertoo nimensä mukaisesti kaiken kompostoinnista ja maanparannuksesta, vähän on aiheesta tietoa kertynyt.

JUHANI REKU

Kirsi Tuominen: Kaikki kompostoinnista ja maanparannuksesta. 134 sivua. Minerva.

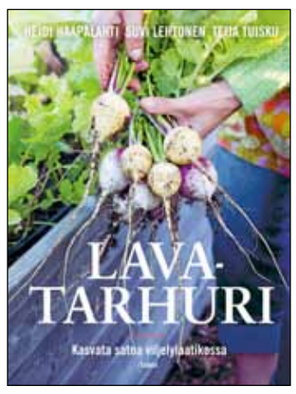

Heidi Haapalahti, Suvi Lehtonen ja Teija Tuisku: Lavatarhuri. Kasvata satoa viljelylaatikossa. 183 sivua. Tammi.

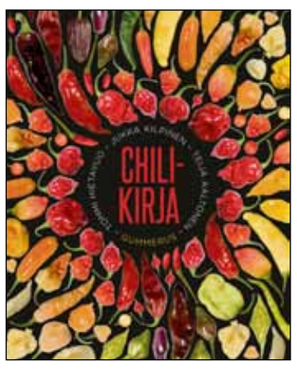

Jukka Kilpinen, Tommi Hietavuo ja Teija Aaltonen: Chilikirja. 158 sivua. Gummerus Kustannus.

Malena Skote: 100 uutta ja hyödyllistä ideaa puutarhaan. 151 sivua. Minerva.

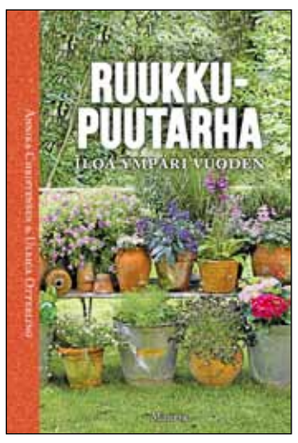

Annika Christensen ja Ulrica Otterling: Ruukkupuutarha. Iloa ympäri vuoden. 204 sivua. Minerva.

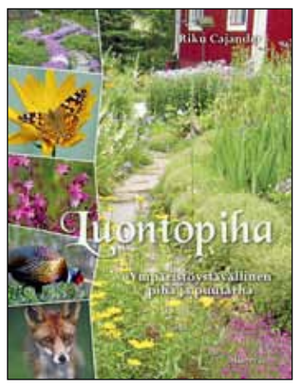

Riku Cajander: Luontopihat: Ympäristöystävällinen puutarha ja piha. 220 sivua. Minerva.

Kirsi Tuominen (toim.): Suomen kauneimmat puutarhat. 144 sivua. Minerva ja Viherpiha.

Kasvihuoneet, tunnelit ja avomaa
torjuntaeliöt, tarkkailupyydykset ja neuvonta
03 438 3195 • info@biotus.fi • www.biotus.fi
biotus